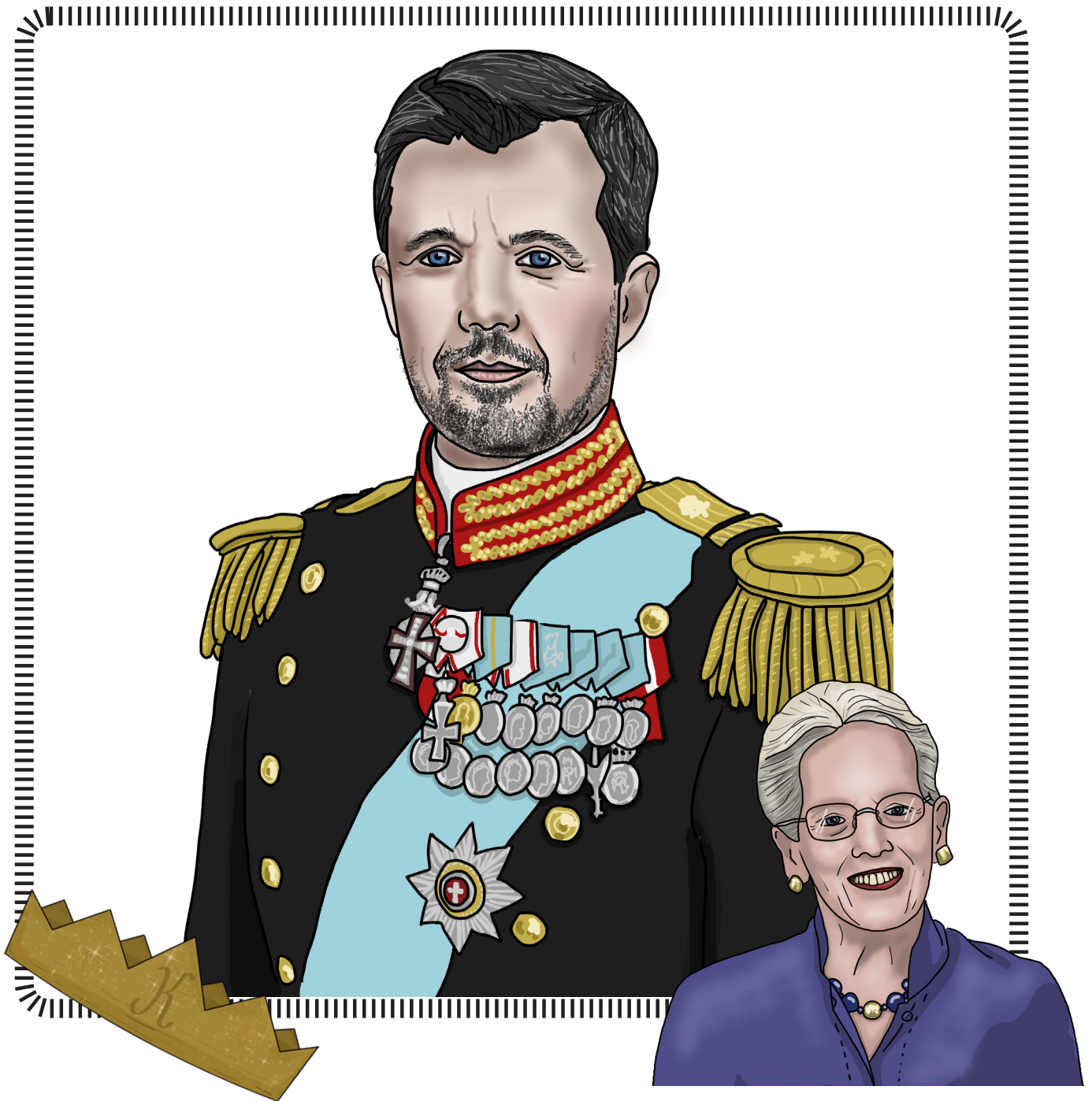

TRONSKIFTET

DANMARKS NYE KONGE

Navn:

Klasse:

KONGEHUSET

Et kongehus med en konge og en dronning, prinser og prinsesser lyder nærmest som et eventyr af H. C. Andersen, men faktisk har vi jo sådan et kongehus i Danmark. I gamle dage og i de gamle fortællinger var det dog kongen, som bestemte det hele, men i dag har kongehuset en lidt anden funktion.

I Danmark har vi et af de ældste kongehuse i verden. Det Danske Kongehus er over 1000 år gammelt. Der er ikke så mange lande tilbage, som har et kongehus på samme måde som det danske, derfor synes mange, at der er noget eventyrligt over kongehuset. Andre synes det er noget pjat. I Danmark er vi generelt glade for kongehuset, og de kongelige har stor opbakning i Danmark.

Andre lande, som også har et kongehus, der er nært forbundet til det danske er bl.a. Norge, Sverige, England og Holland.

Indtil nu har den Danske regent været Hendes Majestæt Dronning Margrethe den 2., men du har helt sikkert hørt om den store nyhed, at Dronning Margrethe trækker sig tilbage og lader Kronprins Frederik tage over som Danmarks nye konge. Det sker den 14. januar 2024. Den 14. januar er også den dato, hvor Dronning Margrethe trådte til som dronning tilbage i 1972.

Dronningen meldte det ud i sin nytårstale, og siden har det fyldt meget i medierne både i Danmark og i hele verden. Der bliver talt om, hvad det nye regentpar mon skal kaldes, hvor de skal bo, og hvordan tronskiftet kommer til at foregå.

Hvem er den nye konge? Ham kender mange allerede rigtig godt, for han er jo Danmarks Kronprins lige nu, men hvad skal han lave, når han bliver konge?

Alt det skal du læse om i dette hæfte.

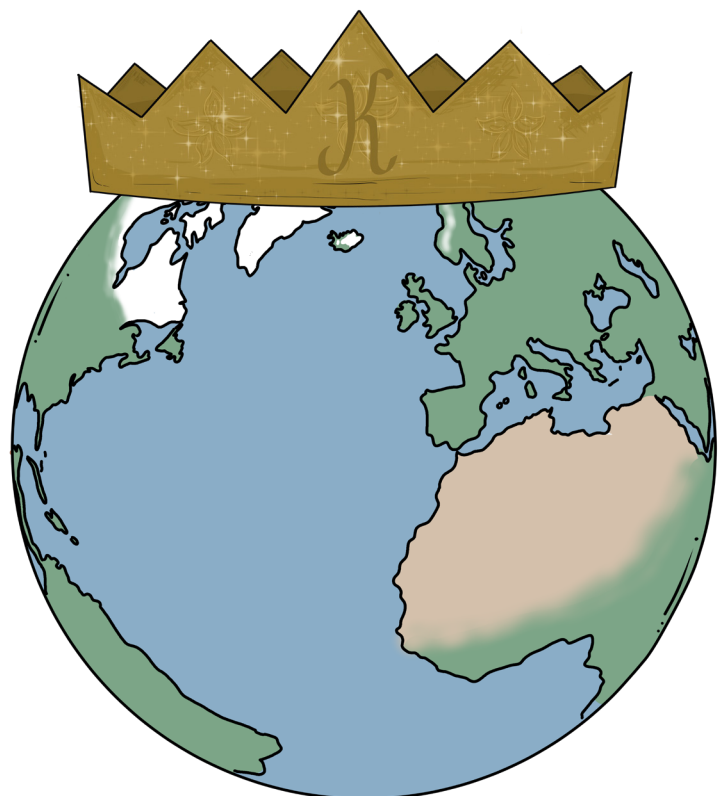

OPGAVER

Hvad synes du om, at vi i Danmark har et kongehus?

Hvad er der specielt ved datoen den 14. januar?

Kender du til andre lande, som har et kongehus?

NY REGENT I DANMARK

Nytårsdag fortalte Dronning Margrethe i sin nytårstale d. 31. december 2023, at hun vil abdicere som landets regent. At **abdicere** betyder, at dronningen frivilligt frasiger sig tronen og dermed giver den videre til den næste i tronfølgen. Den næste i **tronfølgen** er hendes ældste søn Kronprins Frederik.

Dronning Margrethe har den 14. januar 2024 været Danmarks **regent** i præcis 52 år. Hun overtog tronen efter sin far Kong Frederik d. 9.

Dronning Margrethe er den regent, som har siddet længst på tronen i Danmark.

Det er en stor historisk begivenhed, at Dronning Margrethe nu selv abdicerer og lader Kronprins Frederik overtage tronen. Sidste gang en regent abdicerede var for over 900 år siden (og dette var ikke frivilligt). De tidligere konger i Danmark har siddet på tronen til deres død. Det har Margrethe også selv sagt, at hun ville, engang, men nu har hun valgt at trække sig tilbage, da hun de sidste år har haft problemer med sit helbred. I 2023 blev hun fx opereret i ryggen. Mange mener, at det er en god og klog beslutning.

Når Kronprins Frederik overtager tronen og bliver Danmarks nye regent, får han titlen "Hans Majestæt Kong Frederik d. 10.". Hans kone, Mary, får titlen "Hendes Majestæt Dronning Mary". Sammen får de titlen som "Kongen og Dronningen af Danmark".

Dronning Margrethe beholder sin titel som "Hendes Majestæt Dronning Margrethe den 2."

Kronprins Frederiks ældste søn, prins Christian, får en ny titel som Kronprins Christian.

HVAD ER EN REGENT?

Hvad er en regent?

Danmark er et **monarki**. Det betyder, at vi har et kongehus. Den øverste i kongehuset er landets regent. Som regent har man forskellige opgaver, men i Danmark har regenten ikke nogen politisk magt. I Danmark har vi nemlig også **demokrati** og dermed også en statsminister og en masse andre ministre, som sidder i Folketinget. Det er dem, der laver lovene, og det er os, der bor i landet, som vælger, hvem der skal være i Folketinget.

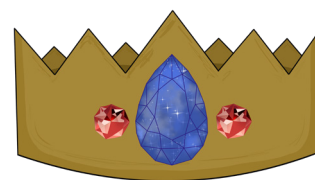
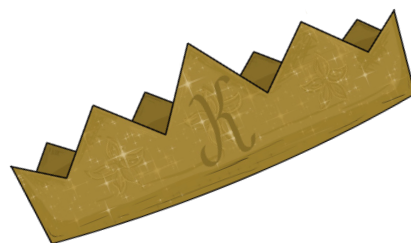
Regenten skal underskrive de nye love og udnævne ministrene. Derudover er regentens formål at repræsentere Danmark rundt omkring i verden til forskellige begivenheder. Det er også regenten, som tager imod vigtige gæster, som kommer til Danmark. Det kan være præsidenter, statsoverhoveder eller andre royale personligheder.

Derudover har regenten også mange opgaver i Danmark. Regenten deltager i arrangementer, jubilæer og besøger forskellige institutioner i landet.

Det er Tronfølgeordenen, som bestemmer, hvem den næste regent skal være, når en regent dør eller frasiger sig tronen. Tronfølgen er den rækkefølge, som fortæller, hvem der skal overtage tronen. Hovedreglen for tronfølgen er, at den næste, som skal overtage tronen, er den ældste søn eller datter af den regent, der går fra.

I Danmark bliver den nye tronfølge sådan, når Kronprins Frederik bliver konge. De fire første er Kronprins Frederiks børn:

- Kronprins Christian (Frederiks ældste søn)
- Prinsesse Isabella
- Prins Vincent
- Prinsesse Josefine
- Prins Joachim (Frederiks lillebror)

OPGAVER

Find de tykke ord i teksten og skriv betydningen af dem her.

abdicere

Empty rounded rectangular box for writing the meaning of 'abdicere'.

regent

Empty rounded rectangular box for writing the meaning of 'regent'.

tronfølge

Empty rounded rectangular box for writing the meaning of 'tronfølge'.

monarki

Empty rounded rectangular box for writing the meaning of 'monarki'.

demokrati

Empty rounded rectangular box for writing the meaning of 'demokrati'.

Hvad synes du om, at Dronningen har abdiceret?

Empty rounded rectangular box for writing an answer to the first question.

Hvorfor er det en stor historisk begivenhed?

Empty rounded rectangular box for writing an answer to the second question.

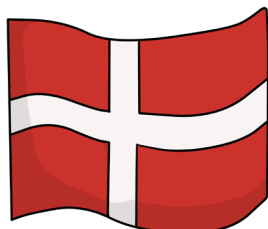
Hvilke opgaver har en regent?

Empty rounded rectangular box for writing an answer to the third question.

Empty rounded rectangular box for writing an answer to the third question.

Empty rounded rectangular box for writing an answer to the third question.

Empty rounded rectangular box for writing an answer to the third question.

DRONNING MARGRETHE DEN 2.

H. K. H. Dronning Margrethe blev født den 16. april 1940 på Amalienborg. Hendes mor var Dronning Ingrid, som levede fra 1910-2000, og hendes far var Kong Frederik 9, som levede fra 1899-1972.

Frederik d. 9. og Dronning Ingrid var konge og dronning af Danmark fra 1947-1972. Dronning Margrethe har to søstre, som hedder prinsesse Benedikte og Dronning Anne-Marie.

Dronningens fulde navn er Margrethe Alexandrine Pórhildur Ingrid, men taler man med hende, skal man tiltale hende "Deres Majestæt".

Hun blev gift med Prins Henrik fra Frankrig i 1967. Han gik bort i 2018.

Dronning Margrethe har sammen med Prins Henrik to drenge.

Den ældste er Kronprins Frederik. Han er gift med Kronprinsesse Mary, som kommer fra Australien. Sammen har de 4 børn.

Dronning Margrethes yngste søn hedder Prins Joachim. Han er gift med Prinsesse Marie, som kommer fra Frankrig. Sammen med Marie har han 2 børn. Han har også været gift med Grevinde Alexandra. Sammen fik de også 2 børn.

Dronning Margrethe fyldte 83 år i 2023, og hun er den regent, som har siddet længst på tronen i Danmark. I sin nytårstale fortalte dronningen selv, at hun godt kan mærke, at tiden slider og dårligdommene bliver flere og flere. Med det mener hun, at hun godt kan mærke, at hun er ved at blive gammel.

Dronning Margrethe har altid været vellidt i Danmark. Hun er meget kreativ og har bl.a. været med til at lave kulisser på forskellige teaterstykker og lave illustrationer til børnebøger. Hun har bl.a. studeret arkæologi og filosofi og har været tæt knyttet til det danske forsvar som Løjtnant i kvindeligt Flyvekorps.

OPGAVE

Udfyld Dronning Margrethes nærmeste stamtræ.

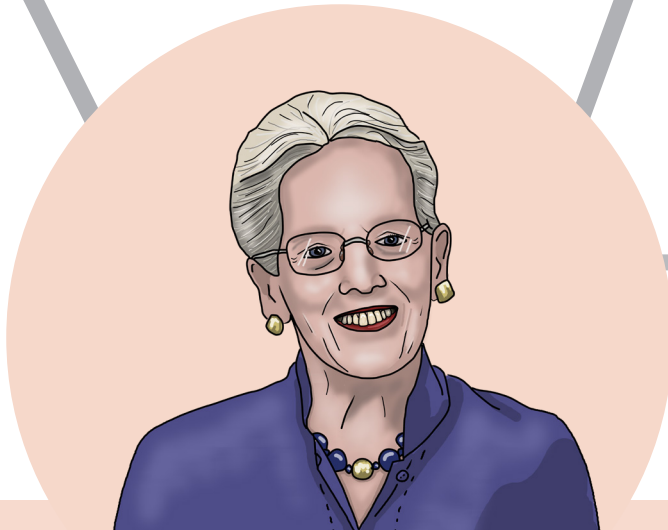
Far:

Født: Død:

Regeringstid:

Mor:

Født: Død:

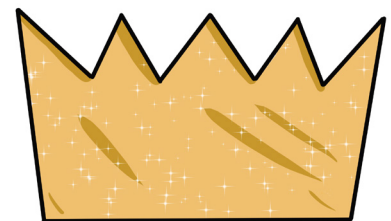
Gift med:

Født:

Død:

Navn:

Født: Regent siden:

Ældste søn:

Gift med:

Antal børn:

Yngste søn:

Gift med:

Antal børn:

DANMARKS NYE KONGE

Danmarks nye konge bliver Kong Frederik den 10.
Han blev født den 26. maj 1968.

Hans fulde navn er Frederik André Henrik Christian.
Navnene stammer fra hans morfar (Kong Frederik den 9.), hans farfar (André), hans far (Henrik) og hans oldefar (Kong Christian den 10.)
I dag er hans titel Hans Kongelige Højhed Kronprins Frederik.

Frederiks mor er Dronning Margrethe d. 2., og hans far var Prins Henrik af Danmark, som døde i 2018. Prins Henrik var fra Frankrig.

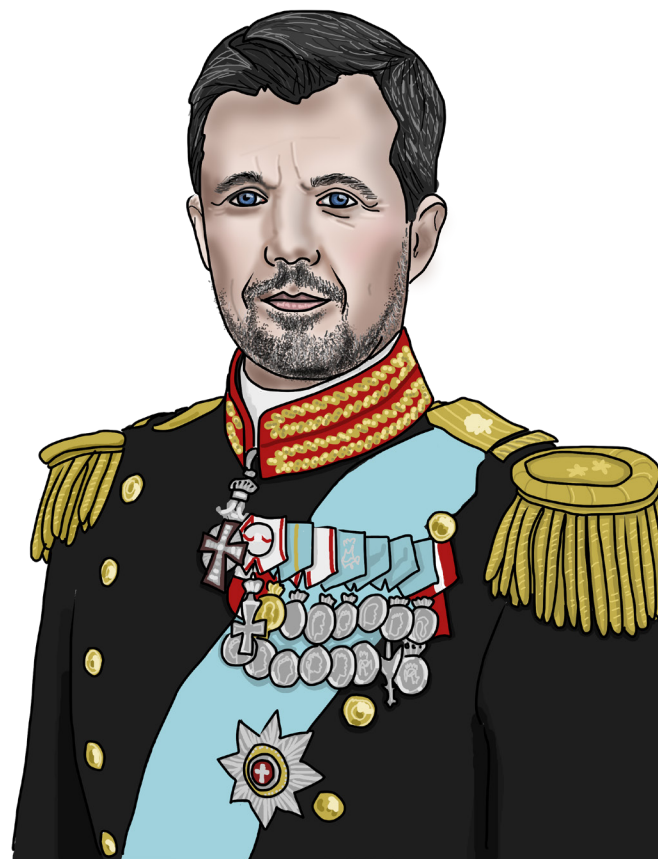
Frederik blev gift med Kronprinsesse Mary i 2004. Dengang hed hun Mary Elizabeth Donaldson, og de to mødte hinanden under OL i Sidney i år 2000. Kronprins Frederik var taget til OL for at støtte de danske atleter, og der mødte han Kronprinsesse Mary. Fire år efter blev de gift, og Mary blev til Kronprinsesse Mary.

Kronprinsesse Mary er født den 5. februar 1972 i Tasmanien i Australien. Hendes modersmål er engelsk, men hun har hurtigt lært det danske sprog. Når Dronning Margrethe og Kronprins Frederik er ude af landet, er hun regent.

Kronprinseparret er meget populære i Danmark og de deltager i mange ting.

Kronprins Frederik og Kronprinsesse Mary har sammen fået fire børn.

Den ældste er Prins Christian, som blev født i 2005. Han bliver regent, når Kronprins Frederik ikke længere kan være det. Derudover har de Prinsesse Isabella fra 2007 og tvillingerne Prins Vincent og Prinsesse Josefine fra 2011.

Kronprins Frederik og Kronprinsesse Mary bor i Frederik VIII's palæ på Amalienborg slot i København. Her skal de også blive boende, når de bliver konge og dronning. Frederiks morfar, Kong Frederik d. 9., boede også her sammen med Dronning Ingrid, da han regerede.

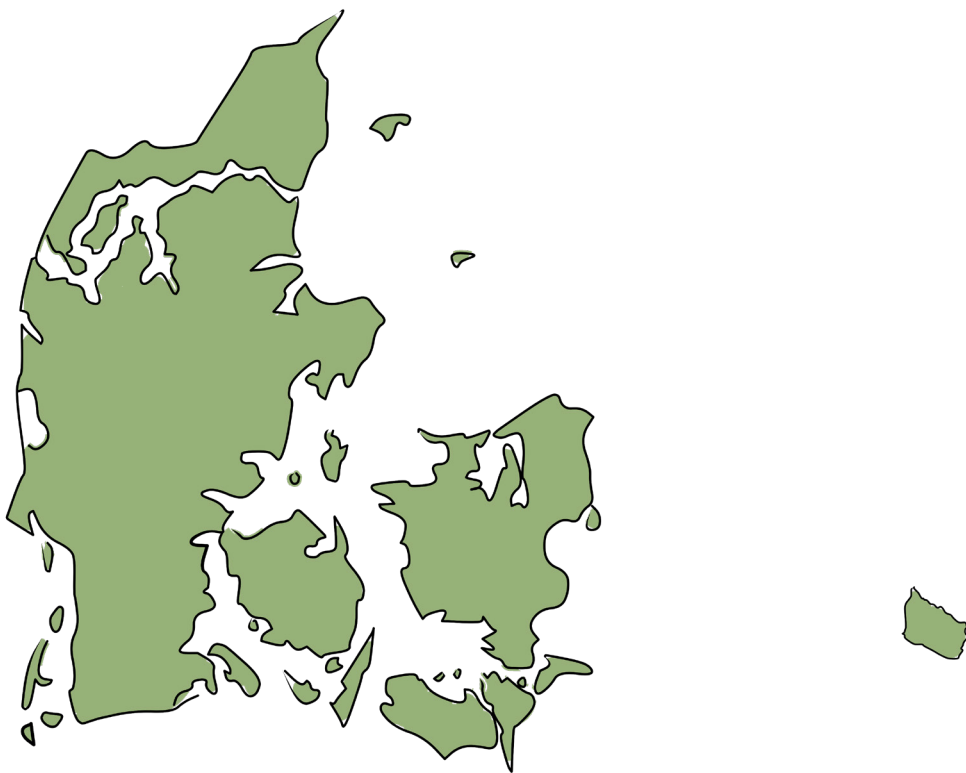
Kronprins Frederik er kendt som en meget aktiv mand. Han både løber, cykler, rider og sejler. Han har deltaget i store sejlkonkurrencer og gennemført et maratonløb 6 gange.

Kronprinsen har været meget aktiv i forsvaret, og især Frømandskorpset har betydet meget for ham. Her har han været i eliteenheden. I Frømandskorpset fik han kælenavnet Pingo.

Han startede sin militærkarriere ved Den Kongelige Livgarde i 1986, og siden har han mange uddannelser i forsvaret med sig. Han har været i Søværnet og Flyvevåbnet. I 2000 deltog han i Siriuspatruljen, som er en hård ekspedition med hundeslæde hen over indlandsisen i Nordgrønland.

Kronprinsen har også været medlem af det internationale olympiske råd fra 2009-2021.

I forbindelse med sin 50 års fødselsdag lavede Kronprins Frederik et motionsløb kaldet Royal Run. Det blev en stor succes og har været afholdt hvert år lige siden. I 2023 var der næsten 100.000 tilmeldte deltagere.

OPGAVE

Udfyld "Blå bog" for Kronprins Frederik.

FULDE NAVN:

FORMEL TITEL:

KÆLENAVN:

FØDSELSDAG:

MORS NAVN:

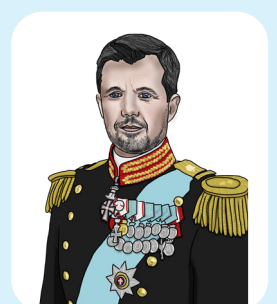
FARS NAVN:

GIFT MED:

BØRN:

BOLIG:

INTERESSER:

TRONSKIFTET

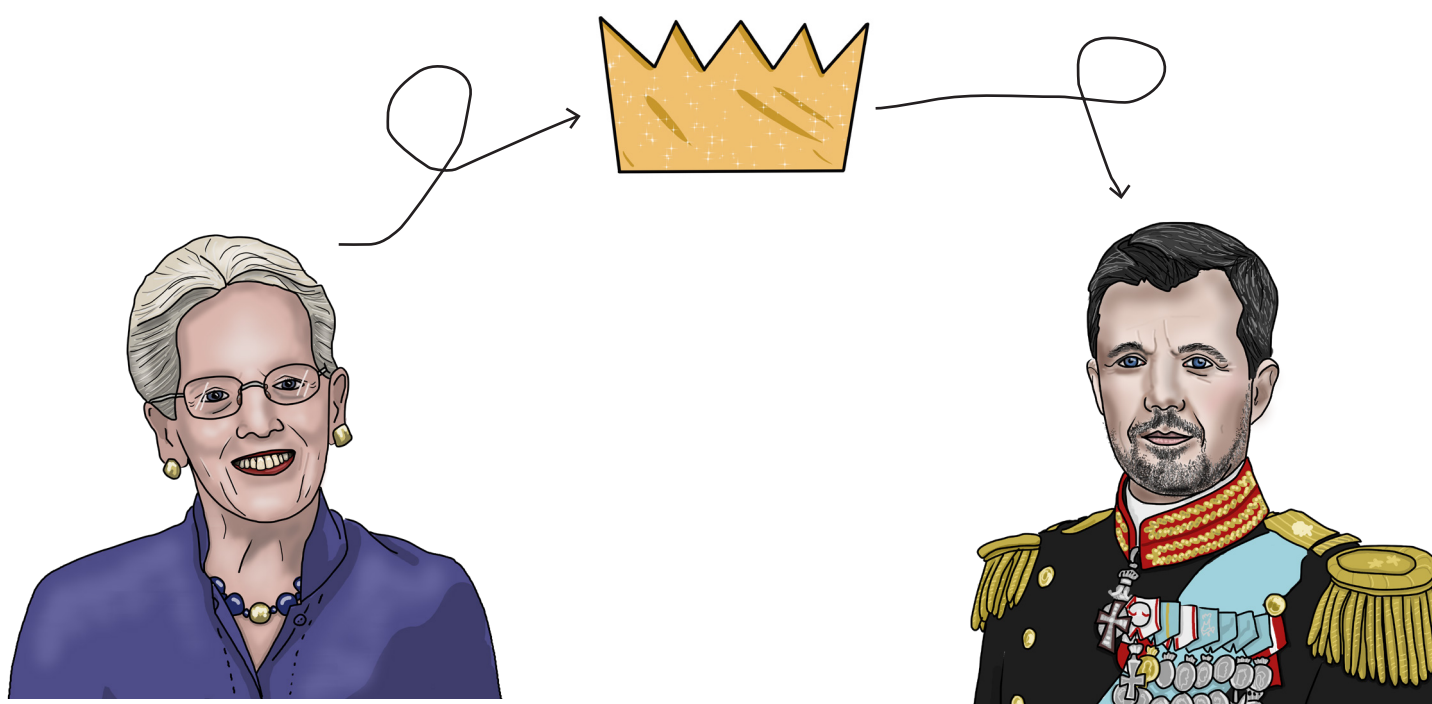
I 2022 døde Englands Dronning Elisabeth i en alder af 96 år. Hun blev på tronen i England til sin død. Nu er det hendes ældste søn, Kong Charles, som har overtaget tronen. I England blev det fejret med en meget stor kroningsceremoni, hvor Kong Charles skulle have kronen på og fik salving. England er faktisk det eneste land, som stadig gør dette ved tronskiftet.

I Danmark har vi ikke haft den tradition i flere hundrede år. Da Dronning Margrethe overtog tronen, foregik det på balkonen på Christiansborg slot. Her blev hun udråbt af statsministeren på den tid, Jens Otto Krag.

Den 14 januar 2024 vil Kronprins Frederik blive udråbt på samme balkon til Kong Frederik den 10. af statsminister Mette Frederiksen. Inden denne udråbelse, skal Dronning Margrethe underskrive sin abdicering under et statsråd på Christiansborg slot. Så snart hun har underskrevet denne, bliver Kronprins Frederik til Kong Frederik.

Vi kommer nok ikke til at se store gyldne kroner som i England.

Efter tronskiftet er der en række ting, som skal ændres. Lige nu er det fx Dronning Margrethes ansigt på alle mønterne og hendes monogram på forskellige kongelige ting. Disse bliver nok langsomt skiftet til Kong Frederiks monogram og ansigt.

KONGELIGE TITLER

Du ved sikkert, at man ikke kun må kalde dronningen for Margrethe eller sige DU til hende. Der er nemlig et helt særligt titel-system for de kongelige i Danmark. Herunder kan du se, hvad titlerne er.

Kongen: Hans Majestæt

Dronning: Hendes Majestæt

Kronprins: Hans Kongelige Højhed (H.K.H.)

Kronprinsesse: Hendes Kongelige Højhed (H.K.H.)

Regentens andre børn: Hans/Hendes Kongelige Højhed

Andre kongelige medlemmer: Hendes Højhed eller Hans Højhed.

Man kan gifte sig til titlen som dronning, men ikke konge, Dronning Margrethes mand, Prins Henrik, blev derfor til Prinsgemal.

Efter tronskiftet bliver titlerne i det danske kongehuse følgende:

Hans Majestæt Kong Frederik den 10.

Hendes Majestæt Dronning Mary

Hendes Majestæt Dronning Margrethe den 2.

Hans Kongelige Højhed Kronprins Christian

Hendes Kongelige Højhed Prinsesse Isabella

Hans Kongelige Højhed Prins Vincent

Hendes Kongelige Højhed Prinsesse Josefine

Dronning Margrethe ændrede titlerne for Prins Joachims børn fra 2023, så de ikke længere har titlen som prinser og prinsesser. Fremover har de titlen som Hans/hendes Excellence, greve af Monpezat.

I Dronning Margrethes regeringstid blev kongehuset kaldt for "Den kongelige familie". Når Kronprins Frederik bliver konge, bliver det til "Kongefamilien", fordi der igen er en konge som regent.

OPGAVE

Skriv titler på personerne i kongehuset, som de bliver efter d. 14. januar 2024:

